

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : TRI/UTLGM-52002

ชื่อโครงการ : โครงการการศึกษาการรับรู้สภาพภูมิทัศน์ของผู้มาเยือนในอุทยานแห่งชาติ

ดอยสุเทพ – ปุย

ชื่อนักวิจัย : นางสาวอัญชัญ ตันนทเทศ ผู้วิจัย สังกัด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

E-mail address : katip2001@hotmail.com

ระยะเวลาโครงการ : 1 สิงหาคม 2552 – 31 กรกฎาคม 2553

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้สภาพภูมิทัศน์ของผู้มาเยือน เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้สภาพภูมิทัศน์ของผู้มาเยือน เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สภาพภูมิทัศน์กับคุณภาพประสบการณ์นันทนาการและความต้องการในการกลับมาเยือนพื้นที่ และเพื่อนำเสนอแนวคิดในการอนุรักษ์สภาพภูมิทัศน์ทางธรรมชาติในแหล่งนันทนาการหลักของอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย โดยผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากผู้มาเยือนจำนวน 486 ชุด และการสำรวจสภาพภูมิทัศน์จริงในพื้นที่ ผลการศึกษาการรับรู้สภาพภูมิทัศน์ของผู้มาเยือน พบว่า ผู้มาเยือนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า จุดเด่น/เอกลักษณ์ของอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ – ปุย คือ ความเป็นธรรมชาติ ความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติ ป่าไม้เมืองหนาวและมีน้ำตกที่สวยงาม การรับรู้สภาพภูมิทัศน์ทางธรรมชาติมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้มากที่สุดในประเด็นว่า แหล่งนันทนาการมีสภาพภูมิอากาศที่สดชื่น เหมาะสำหรับการพักผ่อนหย่อนใจ ส่วนการรับรู้สภาพภูมิทัศน์ที่มนุษย์สร้างขึ้น มีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้มากที่สุดในประเด็นว่า จุดชมวิวมีการออกแบบเพื่ออำนวยความสะดวกด้านความปลอดภัยของผู้มาเยือน ในส่วนของการทดสอบสมมติฐานเพื่อตอบคำถามการวิจัยพบว่า มีตัวแปรทั้งสิ้น 7 ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้สภาพภูมิทัศน์ของผู้มาเยือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสามารถอธิบายความผันแปรในการรับรู้ได้ประมาณร้อยละ 36.2 ($F=17.297$; $P\text{-value}=.000$; $R^2=0.362$) ปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุด คือ ความรู้เกี่ยวกับการจัดการอุทยานแห่งชาติ ($Beta=-0.291$; $P\text{-value}=.000$) และการรับรู้ต่อสภาพภูมิทัศน์มีความสัมพันธ์กับคุณภาพประสบการณ์นันทนาการ ซึ่งประกอบด้วยความพึงพอใจโดยรวมในการมาเยือนพื้นที่ ความพึงพอใจต่อสภาพภูมิทัศน์ และประสบการณ์นันทนาการที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม และความต้องการในการกลับมาเยือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=.385$, $P\text{-value}=.000$; $r=.451$, $P\text{-value}=.000$; $r=.477$, $P\text{-value}=.000$; $r=.266$, $P\text{-value}=.000$)

ตามลำดับ) และจากผลการสำรวจสภาพภูมิทัศน์ทั่วไปพร้อมทั้งประเมินศักยภาพของสภาพภูมิทัศน์และความเหมาะสม/กลมกลืนของสิ่งอำนวยความสะดวกที่ปรากฏในพื้นที่โดยรวมแล้วพบว่าสภาพภูมิทัศน์ของอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ - ปุย มีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลางและมีความเหมาะสม/กลมกลืนของสิ่งอำนวยความสะดวกที่ปรากฏในพื้นที่โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

คำหลัก : การรับรู้สภาพภูมิทัศน์, คุณภาพประสบการณ์นักท่องเที่ยว, ผู้มาเยือน, อุทยานแห่งชาติ
ดอยสุเทพ - ปุย

Abstract

Project Code: TRI/UTLGM-52002

Project Name: A Study on Landscape Perception of Visitors to Doi Suthep – Pui
National Park

Researcher: Asso. Prof. Noppawan Thanakarn Pongkiew Project head
Miss Unchun Tuntates Researcher
Kasetsart University

E-mail address : ffornt@ku.ac.th, katip2001@hotmail.com

Project Period: 1 August 2010 - 31 July 2010

The objectives of this research were to study landscape perception of visitors to Doi Suthep-Pui national park, to determine factors affecting the perception and relationship between landscape perception, quality recreation experience, and need for revisit the national park, and to develop a design concept for natural landscape conservation in major recreation sites of Doi Suthep-Pui national park. Visitor survey by questionnaire was conducted and 486 visitors participated in the survey. The researcher also conducted landscape inventory at all major recreation sites within the park. The study results revealed that most visitors thought that naturalness, richness of forest and beautiful waterfall were the unique features of Doi Suthep-Pui. Among natural environment aspects of the park, the majority of visitors rated nice and fresh weather with highest perception score while safety area for viewing scenery was rated highest among man-made environment aspects of the park. Result from hypothesis testing using multiple regression analysis shown that 7 independent variables significantly influenced landscape perception of park's visitors and accounted for 36.2 percent of variance in the perception ($F=17.297$; $P\text{-value}=.000$; $R^2=0.362$) The most influencing variable was knowledge in national park management ($Beta=- 0.291$; $P\text{-value}=.000$). Correlation analysis found that landscape perception significantly correlated with overall satisfaction in visiting the park, satisfaction toward landscape, recreation experience

gained from the visit, and need for revisit the park in the future ($r=.385$, $P\text{-value}=.000$; $r=.451$, $P\text{-value}=.000$; $r=.477$, $P\text{-value}=.000$; $r=.266$, $P\text{-value}=.000$, respectively). Finally, landscape inventory and analysis concluded that park's landscape potential and facilities suitability were moderate.

Keywords: landscape perception; quality recreation experience; visitors; Doi
Suthep-Pui national park